Acta da sesión da Comisión 3ª, Economía, Facenda e Orzamentos, do día 31 de outubro de 2024
(Sesións Informativas Orzamentos 2025- Pte. do Consello Económico e Social)

[JCCP/MCVR]

Na sala de comisións "Concepción Arenal" do pazo Parlamento de Galicia reúnese a **Comisión 3ª, Economía, Facenda e Orzamentos,** o día **31 de outubro de 2024, ás 12:30 horas,** logo da convocatoria remitida para o efecto.

Asisten as persoas que se relacionan a seguir:

Mesa:
Gonzalo Trenor López
(Vicepresidente en funcións de Presidente)
Katherinie Varela Fernández
(en substitución de Manuel Santos Costa)
(Secretario en funcións)

Vogais:
Grupo Parlamentario Popular de Galicia (P)
María Encarnación Amigo Díaz
(en substitución de José Alberto Pazos Couñago)
Victor Manuel Baladrón Lamas
(en substitución de Juan Manuel Casares Gándara)
Enrique Barreiro Sánchez
(en substitución de Cristina Sanz Arias)
Jesús María Fernández Rosende
(en substitución de Dona atricia García González)
Miguel Fidalgo Iglesias
Noelia Pérez López
Miguel Ángel Viso Diéguez
(en substitución de Julio García Comesaña)
Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego (BNG)
Iria Carreira Pazos
(en substitución de Dona Rosana Pérez Fernández)
Ramón Tomás Fernández Alfonzo
Óscar Insua Lema
Iago Tabarés Pérez-Piñeiro
(en substitución de Brais Ruanova Vilas-Boas)
Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia (S):
María Elena Espinosa Mangana
Patricia Iglesias Rey
Grupo Parlamentario Mixto (M):
Armando Ojea Bouzo

Comparecente:
Presidente do Consello Económico e Social

Letrado:
Juan Carlos Caride Puente

.../...

PARLAMENTO DE GALICIA

O señor presidente en funcións abre a sesión e rógalle á secretaria en funcións que lle dea lectura á relación de membros titulares da Comisión para os efectos de comprobar a existencia de quórum de constitución, así como as pertinentes substitucións. Logo da constatación deste, éntrase no desenvolvemento da orde do día obxecto desta sesión.

Punto único.- Comparecencia do presidente do Consello Económico e Social
Proxecto de lei de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2025
13638 (12/PL-000004)
Publicación e asignación á Comisión, BOPG n.º 104f1, do 19.10.2024

O señor presidente en funcións, logo de darlle a benvida ao señor presidente do Consello Económico e Social, comunica que a sesión desenvolverase do seguinte xeito: unha primeira intervención do comparecente, por un tempo de 20 minutos; unha rolda de portavoces dos grupos parlamentarios, por un tempo de 10 minutos; e una rolda de peche do comparecente, por un tempo de 5 minutos.

A continuación, concédelle a palabra ao **señor presidente do Consello Económico e Social, Manuel Pérez Álvarez**, que procede a informar sobre os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2025 correspondentes ao consello que preside.

Deseguido, ábrese unha rolda de grupos parlamentarios para que os seus portavoces formulen as preguntas e observacións que consideren oportunas sobre a información recibida, na que fan uso da palabra o **señor Ojea Bouzo, Armando (M),** a **señora Iglesias Rey, Patricia (S),** o **señor Fernández Alfonzo, Ramón Tomás (BNG)** e a **señora Pérez López, Noelia (P)**.

Finalmente, o **señor presidente do Consello Económico e Social, Manuel Pérez Álvarez,** pecha o debate dando resposta ás cuestións expostas polos diferentes portavoces.

O señor presidente en funcións, logo de reiterarlle o seu agradecemento ao señor presidente do Consello Económico e Social, lémbralles ás súas señorías que a Comisión volverase reunir ás 16.00 horas coa comparecencia do director xeral da CRTVG.

Suspéndese a sesión ás 13:30 horas.

(Achégaselle a esta acta como anexo a transcrición literal da sesión.)

Gonzalo Trenor López

V. e pr.,
Gonzalo Trenor López
Presidente en funcións da Comisión

Firmado digitalmente por Gonzalo Trenor López
Nombre de reconocimiento (DN): cn=Gonzalo Trenor López, email=gonzalo.trenor.lopez@parlamentodegalicia.es
Fecha: 2024.11.05 16:42:30 +01'00'

Katherinie Varela Fernández

Katherinie Varela Fernández
Secretaria en funcións da Comisión

Firmado digitalmente por Katherinie Varela Fernández
Nombre de reconocimiento (DN): cn=Katherinie Varela Fernández, email=katherinie.varela.fernandez@parlamentodegalicia.es
Fecha: 2024.11.05 16:23:06 +01'00'

PARLAMENTO DE GALICIA

ANEXO ACTA DA REUNIÓN DA COMISIÓN 3ª. ECONOMÍA, FACENDA E ORZAMENTOS, DO DÍA 31 DE OUTUBRO DE 2024

Orzamentos 2025

(Comparecencia do presidente do Consello Económico e Social-CES)

PARLAMENTO DE GALICIA

(Reiníciase a sesión ás 12.30 horas).

O presidente en funcións da Comisión (señor Trenor López): Imos reiniciar a sesión, para o cal prégolle a señora secretaria que dea lectura á relación de membros titulares da comisión para comprobar aos efectos das substitucións, co cal prégolle as súas señorías que estean atentos e que digan acto e claro a que membro titular da comisión substitúen.

A secretaria en funcións da Comisión (señora Varela Fernández): Gracias, presidente.

(A señora secretaria dá lectura á lista de asistentes.)

O presidente en funcións da Comisión (señor Trenor López): Moi ben.

Moitas grazas, secretaria.

Habendo quórum continuamos coa sesión.

Perdoe que non lle saudei antes nin lle din a benvida e aproveito para facelo agora a vostede e ao seu equipo. Lembroulle aos señores deputados que terán inicialmente unha exposición de 20 minutos o presidente do Consello Económico e Social; despois iniciaremos unha quenda 10 minutos cada un dos voceiros polos diferentes grupos parlamentarios e rematará xa a comparecencia o presidente do consello con 5 minutos.

E, xa ten vostede señor Pérez a palabra.

O presidente do Consello Económico e Social (Manuel Pérez Álvarez): Si. Grazas, señor presidente.

Bos días, señoras e señores deputados.

Non sei se é procedente, pero permítanme que, ante as circunstancias que viviu unha parte importante de España, Valencia, Albacete e unha parte de Andalucía, poida ante vostedes expresar o sentimento de solidariedade, de afecto e sobre todo o desexo de que non volva a pasar nunca máis.

Dito isto, señor presidente, señoras e señores deputados, bo día a todos. Hai só uns días vén de cumprirse o primeiro aniversario do meu nomeamento como presidente do CES, e compráceme voltar a esta sala nesta ocasión para falar das contas do Consello Económico e Social de Galicia, o organismo consultivo no que está representada a sociedade civil organizada da nosa comunidade para facer efectiva a súa participación na toma de decisións.

Como é habitual nesta comparecencia. Aproveitarei para informar as súas señorías das actividades realizadas polo CES neste ano, 2024, e tamén das previsións cara ao vindeiro ano, ademais de explicar as contas previstas nos nosos orzamentos.

PARLAMENTO DE GALICIA

Como ben saben, o Consello é un ente consultivo da Xunta de Galicia con plena autonomía e cun carácter independente, aínda que estea adscrito á Consellería de Facenda. Dende esta condición caracteriza o CES a súa capacidade para pretender e atopar acordos e consensos entre as organizacións presentes no mesmo, a pesar das lóxicas diferencias e das posibles discrepancias. Nesta liña, gustaríame recoñecer e poñer en valor publicamente, diante das súas señorías, lexítimos representantes do pobo galego, a capacidade e o esforzo de todas e todos, de todas as organizacións presentes no CES para chegar a acordos, de tal xeito que a práctica totalidade dos ditames e acordos son apoiados e aprobados de xeito unánime ou por unha ampla, permítanme dicir, amplísima maioría.

Sen máis preámbulos e para ser o máis breve posible, paso de seguido a comentar a actividade do CES neste ano, dun xeito resumido, por suposto. Entre as funcións ordinarias que a súa Lei de creación 6/ 95 de creación do Consello Económico e Social de Galicia lle encomendaba ao Consello, a primeira é a elaboración do ditame sobre anteproxectos de lei que se refiran a materias socioeconómicas. Estes traballos elaboraranse a demanda do Goberno, mestre 2024 aprobamos un ditame, Ditame 1/24 sobre o anteproxecto de lei a estatística de Galicia.

Outro eixo de actuación do Consello previsto na mesma exposición de motivos da Lei 6/95 é a elaboración de informes por propia iniciativa sobre distintas materias. Cada ano o pleno decide os temas a tratar e para a súa redacción asinamos convenios de colaboración ou contratos coas distintas universidades públicas de Galicia.

A través deste mecanismo somos así quen de incorporar os traballos ao equipo de expertos de prestixio recoñecido que axudan a mellorar os documentos e permiten que as opinións dos distintos grupos teñan un soporte teórico e metodolóxico de primeiro nivel. Con este plantexamento este ano fixemos a presentación dos seguintes informes: un informe sobre o tecido empresarial galego e a dinámica empresarial, análise comparada en colaboración coa Universidade de Vigo, no que se presenta un marco de reflexión consensuado acerca do tecido empresarial galego que constitúe un elemento central nas redaccións económicas, analizando o impacto das crises económicas 2008 e 2019 no tecido empresarial galego, así como a dinámica demografía empresarial desde una perspectiva de comparación con outras comunidades autónomas españolas. Un informe sobre pesca, acuicultura e a industria transformadora en España. Neste caso conxuntamente co CES de España que preside un ilustre vigués don Antón Costas Comesaña.

Asemade, no afán de traballar por Galicia e o seu futuro e tratar de mellorar a nosa terra e as condicións dos galegos e galegas. Encargáronse os seguintes informes para ser entregados no 2024: un informe sobre alimentos sostibles e xestión do territorio, en colaboración coa Universidade de Santiago de Compostela, estudo no que se describirá que é unha alimentación saudable a partir de sistemas alimentarios sustentables, o marco institucional e normativo para a produción de alimentos, con especial fincapé na situación da produción agraria de alimentos en Galicia, usos do territorio, capacidade produtiva e estrutura das explotacións, sostibilidade, e analizará tamén a industria transformadora. A

idea é completar o informe cunha análise Dafo, debilidades, ameazas, fortalezas, oportunidades da produción sustentable de alimentos e da xestión do territorio en Galicia.

Un informe sobre as novas formas de mobilidade en Galicia, neste caso en colaboración coa Universidade da Coruña, para analizar e ver polo miúdo as novas tendencias nese eido dende a sostenibilidade, os sistemas intelixentes de transporte ou a mobilidade como servizo. O plantexamento é facer unha análise completa e nas distintas escalas territoriais, tanto no ámbito urbano e metropolitano, como a mobilidade interurbana, a escala comarcal e autonómica, e tamén a de Longo Percorrido.

Un informe á saúde mental en Galicia, en colaboración neste caso coa Universidade de Santiago de Compostela, no que dende un punto de vista descritivo presentarase o estado en que se encontra a atención á saúde mental en Galicia.

Un informe sobre economía circular e a cidadanía, en colaboración neste outro caso coa Universidade de Vigo, para determinar a situación e a percepción da economía circular por parte da cidadanía galega.

Ademais deses documentos e como cada ano, o CES elaborou a memoria sobre a situación económica e social de Galicia, neste caso, loxicamente referida ao exercicio de 2023. Como sempre, e cun formato xa consolidado o valor diferencial deste documento está no entendemento, na unanimidade das propostas que recolle, insisto outra vez, en que as consideracións que se agrupan na memoria son reflexión comúns a todos os membros do consello, que todas as organizacións e entidades sociais acadaron un entendemento común para expresar esas opinións cunha soa voz.

Nesta mesma liña de sensibilidade sobre a realidade o CES tamén celebrou xornadas de estudo e análise, 4 neste ano. Unha primeira xornada sobre o sector pesqueiro en Galicia, en colaboración coas confrarías, abordamos os distintos aspectos do proceso de cambio de paradigma no uso da enerxía que estamos a vivir, as súas potencialidades e oportunidades, e as sombras que tamén apuntan no horizonte.

Unha segunda xornada sobre o futuro das enerxías renovables en Galicia ante o reto da descarbonización, onde se analizaron os aspectos económicos, sociais e de viabilidade do desenvolven industrial que imporá o proceso de descarbonización.

Por outra banda, reflexionou sobre os aspectos territoriais, ambientais e de desenvolvemento rural do novo paradigma.

Unha xornada sobre adiccións e xuventude, en colaboración coa Unión de Consumidores de Galicia, na que se debuxou unha imaxe completa da situación dende o como e o porqué do abuso no consumo de sustancias, o papel das redes sociais e as pantallas. Novas formas de adicción preocupantes, preocupantes e novas formas de adición.

Xornada sobre o estado do benestar en Galicia, que se vén de celebrar onte mesmo, onde se recolleu unha visión desde Galicia dos retos de futuro do Estado de benestar, os retos que enfronta a súa continuidade, como a transición demográfica, as novas vulnerabilidades, precariedade, coidados e vivenda, ou a transición ecolóxica ou os problemas que plantexan mesmo como un elemento importantísimo da do estado de benestar o tema, a cuestión da sostibilidade e as debidas pensións.

Estamos a traballar nunhas xornadas sobre intelixencia artificial. No seu labor consultivo é como representante da sociedade civil organizada o Consello participou, ademais, en diversos órganos, reunións e comités. Podo salientar entre outras as reunións deste ano as seguintes: participación xunto co CES español no primeiro Foro da Rede Transnacional Atlántica realizado na defensa do Marco Atlántico e buscar fórmulas para colaborar na defensa do Arco Atlántico e as súas posibilidades. Participación nas xuntanzas telemáticas do Comité de Seguimento Rexional do Plan Estratéxico de Política Agrícola Común; participación no Comité de Seguimento do Programa Fondo Social Europeo 20201-2027; participación no encontro anual dos CES españois en Barcelona; participación no Observatorio Galego de Dinamización Demográfica, do cal o CES ostenta a secretaría do ... de grupos de traballo desenvolvida por don Manuel Martínez, secretario xeral do Consello Económico e Social de Galicia.

Participación na reunión do Comité de Orientacións da Rede Transnacional Atlántica en Rennes, o CES Galicia mantén tamén a súa presenza e colaboración con outros organismos de España e de Europa na Rede Transnacional Atlántica, unha organización integrada polos tres da fachada Atlántica de España, Portugal e Francia, concretamente, Aquitania, Países do Loira, Bretaña e Normandía. Neste marco participamos activamente para a determinación dos temas de traballo común.

E, como non somos alleos aos problemas da sociedade civil galega, no noso afán de colaboración presentouse ante o CES a proposta do Foro Económico de Galicia para a reforma da financiación autonómica e as propostas do Foro Fieito en materia enerxética. Como dato, sinalar que para levar a cabo todos estes documentos que estamos a comentar, celebramos ata o mes de outubro máis de 30 reunións de traballo dos nosos órganos colexiados e 10 reunións de participación noutros órganos, como a Rede RTA, a Rede Transnacional Atlántica.

Estes son, de xeito resumido, os traballos que temos en marcha neste intre, mesmo a piques de rematar nestes vindeiros meses, contamos poder aprobalos e facelos públicos cara á fin deste mesmo ano.

Para o próximo exercicio, como dicía, tentaremos continuar coas nosas liñas de actuación, a falta por suposto de que o Pleno do organismo, Pleno do Consello Económico e Social concrete o plan de actividades que estableza as materias concretas de próximos informes ou xornadas a través dun calendario que temos pechado para o comezo do ano, seguimos a cumprir coa nosa tarefa de expresar, de recoller as opinións da sociedade civil, dos intereses das organizacións económicas e sociais de Galicia.

PARLAMENTO DE GALICIA

Logo deste repaso das actividades levadas a cabo, e dado que estamos na Comisión de Economía, Facenda e Orzamentos, vou pasar aos números —eu son, evidentemente, de letras— para continuar cumprindo cos nosos compromisos neste vindeiro 2025 o Pleno do CES aprobou un orzamento non moi diferente ao actual, cun incremento moderado co que imos facer fronte ás funcións que temos encomendadas e daremos saída aos proxectos que están en marcha.

De xeito xeral os gastos do CES Galicia poden agruparse neste orzamento en tres grandes capítulos: gastos de persoal, gastos en bens correntes e servizos e transferencias correntes, que comprende compensacións ou asignacións económicas ás organizacións e entidades ou asociacións presentes no Pleno por asistencia ás reunións dos seus órganos colexiados.

Dentro do capítulo primeiro, gastos de persoal, asígnase para facer fronte os soldos e salarios do persoal a cantidade de 742.687 euros que recolle a suma do orzamento para este exercicio co incremento salarial previsto para o 2025 en cumprimento da normativa estatal e autonómica.

No capítulo segundo, gastos en bens correntes e servizos, ten un total de 230.100 euros para facer fronte aos gastos derivados dos contratos de servizos, como diría eu mantemento, a electricidade, limpeza, a seguridade. Cómpre, en todo caso, sinalar que mediante unha reformulación do gasto apostamos por un incremento económico ben reducido.

O capítulo cuarto, gastos de transferencias correntes, nel recóllense 180.339 euros destinados a facer fronte aos custos derivados polas compensacións económicas, ás organizacións que forman parte do CES, pola súa participación en reunións, estudos ou colaboracións.

Como comentaba, con este orzamento estamos convencidos de poder continuar coas funcións que ten encomendadas o organismo que presido.

E xa remato, neste tempo de incerteza, cambios e convulsións, queremos reiterar ante vostedes, ante as súas señorías, lexítimos representantes da sociedade galega, a nosa vontade de conseguir acadar consensos e acordos que operen para mellorar o futuro de todos e todas os galegos e galegas.

Moitas grazas.

O presidente en funcións da Comisión (señor Trenor López): Moitísimas grazas, señor Pérez.

E agora o turno de los grupos parlamentarios, e inicia a quenda ao señor Ojea, portavoz do Grupo Parlamentario Mixto.

PARLAMENTO DE GALICIA

O señor Ojea Bouzo (M): Grazas presidente da comisión.

Grazas, presidente do Consello, e ao seu equipo pola súa presenza e pola exposición que nos acaba de facer.

En canto aos números, estivemos escoitando e non me parecen descabellados, co cal non vou facer unha lectura especial, máis alá da que sempre digo de que estes organismos, como sempre teñen a súa sede en Santiago ou na provincia da Coruña, pois os gastos correspondentes dalgunha maneira se consideran en primeira instancia unha riqueza na provincia da Coruña. Pero, bueno, ese é o criterio que o noso partido temos, que sempre estamos pedindo a descentralización destes servizos. Pero, iso é unha cousa que, loxicamente, a vostede pois non lle incumbe na súa función de presidente.

O que si lle vou facer unha pregunta e espero que ma conteste na segunda intervención si é posible. Falou de varias iniciativas que tomaron e tamén un pouco as liñas do que pretenden facer. Hai un caso concreto que, como vostede sabe, está moi de actualidade na provincia e que afecta a cuestión económica, é cuestión de medio ambiente, a cuestión de agricultura, etc., etc., que é o caso da do proxecto de Altri, que seguramente, dende logo coñece todo o relativo ao conflito político e ao conflito social e ao conflito económico que está en voga.

Entón, entre os ditames que están levando a cabo ou ata onde entendimos que poden, nos que teñen pensado facer non me consta que estea que teñan previsto facer un ditame consultándoo loxicamente todos os expertos de todos eses organismos, entre as cales esta Universidade, entidades económicas e empresariais, un ditame respecto a súa postura, a postura do seu organismo, me refiro, en relación a ese tema de Altri. Non sei se o Goberno mantivo algún contacto. Solicitude formal do informe me dá a impresión de que non existen, se houbo algún contacto por parte do Goberno ou ao mellor por parte doutras entidades en relación a pedirlle un informe sobre ese proxecto, informe que ao mellor presentaron outras entidades ao mellor menos relacionadas en principio coa cuestión económica, cuestión empresarial.

E, se non é así, si entre as iniciativas que pretenden tomar, sempre dentro das competencias que ten o seu organismo, se prevén de motu propio ou como iniciativa propia ofrecerlle ao Goberno de ofrecerlle á sociedade en xeral un informe sobre ese proxecto. Se teñen pensado facelo ou ben a iniciativa propia ou ben respondendo á solicitude que se leve feito ao mellor non de xeito formal pero ao mellor hai algún tipo de contacto previo do que ao mellor sería interesante que nos falase. Vou limitar o contido obxectivo da miña intervención para solicitarlle pois que nos responda sobre esta cuestión.

Do resto ...

Grazas.

PARLAMENTO DE GALICIA

O presidente en funcións da Comisión (señor Trenor López): Moitas grazas, señor Ojea.

E agora a quenda do Grupo Parlamentario Socialista polo cal ten a palabra a señora Iglesias Rey.

A señora Iglesias Rey (S): O primeiro, darlle a benvida presidente tamén ao persoal que lle que lle acompaña.

E, sen dúbida algunha, para nós, os socialistas de Galicia, valoramos a función tan relevante que se fai desde o Consello Económico e Social de Galicia, que é un organismo consultivo da Xunta de Galicia en materias socioeconómicas tan importantes e relevancia no noso país, que foi creado no ano 95 e realmente está representado un amplo número de organizacións socioprofesionais e entidades sen ánimo de lucro, sindicatos, universidades, pescadores, ata consumidores, o que lle confire o especial carácter de foro permanente de diálogo, de intercambio de opinións entre a sociedade civil organizada e a Xunta de Galicia, basicamente para esa función consultivo.

Sen dúbida algunha por parte das socialistas de Galicia, valoramos moito os informes emitidos polos CES, sobre todo porque gustaríamos deternos un pouquiño nesa labor, digamos, de ámbito consultivo que se exerce e sobre todo por ese impacto que ten os informes do CES no noso eido socioeconómico.

E profundizando un pouquiño despois, tamén, dicir que por parte dos socialistas de Galicia estamos de acordo no proxecto de Lei de orzamentos, digamos, o que se desgranou por parte do presidente, pero voume deter un pouquiño neste eido, unha valoración global que facemos por parte dos socialistas de Galicia do proxecto de lei.

Entendemos os socialistas de Galicia que actualmente non hai unha política enerxética industrial do Goberno galego recoñecible no noso país, porque entendemos tamén que está neste eido, no ámbito da transición enerxética, o que me referirei sumido nunha gran inseguridade xurídica, como saberá, sen precedentes, que entendemos tamén os socialistas que é responsabilidade exclusiva do Goberno galego, que levan 16 anos do Goberno e refírome nomeadamente a paralización do desenvolvemento eólico en Galicia na actualidade, aglutinamos máis de 60 a parques eólicos suspendidos no Tribunal Superior de Xustiza de Galicia, que moitos deles, entorno a 16 parques eólicos, non están suspendidos polo procedemento formal de consulta pública que depende do TJUE senón realmente responden a criterios onde o Goberno galego non foi estrito, podiamos dicir, cos requisitos de sustentabilidade ambiental.

Por tanto, sei que o papel que xoga o CES en todas a nivel de xornadas, os informes emitidos tamén no proxecto de lei de recursos de Galicia, coñecido como o proxecto de lei de recursos de Galicia, que foi moi incisivo no papel, no proxecto desa lei, entendendo que realmente se privatiza en certo modo a xestión dos nosos recursos naturais, non só o sector enerxético, senón tamén ao sector mineiro coa creación da sociedade e recursos de

Galicia, onde se sabe que a Xunta ten só un 30% de participación do capital social, o resto o 70% son empresas privadas. Ese ditame do CES emitido no proxecto de lei incidiu moito en que ao mellor outros organismos públicos, como nomeadamente pode ser o INEGA, poderían xogar ese papel de permeabilizar os impactos socioeconómicos en materia de proxectos de enerxías renovables e desenvolvemento tamén dos recursos naturais en Galicia, como pode dicir, como dicía, o sector mineiro.

Falábase tamén nese ditame do CES e falando da transición enerxética, do contexto onde realmente é moi necesario, e di Antón Costas o presidente do CES, vivimos tempos de incertidumbre onde as decisións políticas necesariamente se teñen que adoitar de abaixo arriba, non de arriba abaixo, porque hai que escoitar á sociedade civil, e, sobre todo, de escoitar as sensibilidades da veciñanza e dos grupos ecoloxistas do sector das renovable, que terán moito que opinar sobre como se van desenvolver os proxectos de enerxías renovables no noso país ou os parques eólicos, porque ao final son eses territorios o que soportan a afección dos parques eólicos.

Por tanto, me gustaría, que un pouco afondara na súa seguinte intervención, se é posible, realmente se ese proxecto ou esa pretensión que ten o CES no futuro, no ano 2005, de incidir, acompañar ao Goberno galego nese labor de asesoramento da transición enerxética tan necesaria, porque á parte non é que o digamos nós e que o marca tamén Europa, temos o obxectivo de descarbonización no 2050 que temos que, a comunidade galega, dotar de certidumbre e seguridade xurídica ao sector, igual que tamén o papel das xornadas que se organizasen polo CES, por parte de temas de economía circular.

Evidentemente, para os socialistas de Galicia tamén importante esa labor de que no futurible do 2025, que o CES non abandone os sectores económicos maduros e produtivos do noso país, tan importante que dotan tamén dun emprego de calidade cualificado mellor remunerado as nosas xeracións de xóvenes.

Neste sentido tamén nos preocupa aos socialistas de Galicia dos 10 proxectos estratéxicos industriais declarados polo Consello da Xunta están nunha situación de inacción ou de standby. Non se pode dicir —e ao mellor adiántome o que diga a deputada do PP— que realmente dependen de fondos europeos ou están dependentes do tema de Perte, porque sabemos todos que realmente o que demandamos por parte dos socialistas neste eido de fondos Next e de fondos Perte é unha colaboración institucional interadministrativa tan importante para que proxectos tractores industriais estratéxicos do noso país vexan a luz que o que queremos todos, polo menos un caso aquí representados, co que queremos é buscar, digamos, polo benestar da cidadanía.

Importante, por tanto, tamén apelo a esa función que cumpre o CES, de ser o ámbito consultivo para proxectar e activar eses proxectos, 10 proxectos estratéxicos declarados polo Goberno galego. Esperemos que no 2025 vexamos como algúns deles teña esa luz verde.

Tampouco nos queremos olvidar do papel tan importante que xoga o CES tamén en materia de política social e o estado do noso de benestar. Tamén nos preocupa o último informe Funcas, que se publicou en maio de 2024, onde nos situaba ao Goberno galego en comparativa con todas as comunidades autónomas, pois non precisamente nos primeiros da clase. Estamos nesa situación e fortalecemento do estado do benestar, nomeadamente os servizos públicos esenciais: educación, sanidade, dependencia, pois non estamos en termos comparativos co resto de España, situados.

Por tanto, nós sempre dicimos unha acción global dos socialistas de Galicia deste proxecto de lei de orzamentos de 2025, cremos que é un proxecto de lei que non está á altura de Galicia, sobre todo nese eido sociais. Aquí quérome deter no sentido deses servizos públicos básicos, onde o que observamos é que se di que se incrementan un 5,03 % en materia de sanidade, pero eses orzamentos que se fala de incremento, certo hai un incremento, pero nós o que avogamos é porque se non se aumenten a xestión indirecta e os concertos sanitarios, senón que realmente se fortaleza o núcleo da sanidade pública e que se tenda a minorar eses sistemas de xestión indirecta e de concertos sanitarios, e tamén no eido da dependencia que realmente o Estado, o fortalecemento do Estado do benestar e o coidado dos nosos maiores as residencias, residencias e centros de maiores pois sexan netamente cen por cento pública de xestión directa.

Por tanto, claro que é cuestión de ideoloxía e moitas veces os números están aí, o orzamento está aí á alza en materia de políticas sociais, como se anunciou por parte do presidente Rueda, está aí, pero nós digamos que avogamos por fortalecer eses servizos públicos e que na maioría do posible ese minoren esas sistemas de xestión indirecta por parte do Estado de benestar.

É algo que tamén nos preocupa moito os socialistas e que tamén apelamos ese papel que podería protagonizar o CES é o tema da saúde mental. O tema da saúde mental para nós vai ocupar un tema tamén moi importante nesta lexislatura, e gustaríanos que saen na axenda do 2025 de CES, polo impacto que está a ter esa saúde mental que, como ben sabe, afecta cada vez a persoais moito máis xóvenes que, ademais, en Galicia impacta, porque é unha comunidade autónoma con maior taxa de suicidios, saúde mental que ten un impacto económico e social sen dúbida moi importante na nosa sociedade.

Moi brevemente, como anunciaba ante despois, referirme a esa demanda que facemos os socialistas de Galicia desas actividades e de transición enerxética, reforzamento do Estado de benestar concretamente o tema da saúde mental, o reforzamento dos nosos sectores produtivos en Galicia, ese papel de pulo que pode xogar o CES para dar luz verde a eses proxectos estratéxicos industriais que todos queremos ver, referirnos, como dicía, que estamos de acordo co proxecto o do orzamento 2025, que se presenta por parte do CES dentro da actividade que exerce, evidentemente, entendemos que esta é proporcionado e moderado, e que ben detallou por parte do presidente porque amosamos nese sentido á nosa conformidade.

Nada máis pola miña parte. Moitas grazas.

O presidente en funcións da Comisión (señor Trenor López): Muchísimas gracias, señora Igrexas.

E agora a quenda do Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista para o cal ten a palabra o señor Fernández Alfonzo.

O señor Ferández Alfonzo (BNG): Obrigado señor Trenor.

Moi bo día a todos e a todas e ao señor presidente do Consello Económico e Social de Galicia e señor secretario Xeral.

Pola miña parte, moi brevemente, dixo vostede na súa toma de posesión que asumía o cargo para traballar en beneficio de Galiza, e certamente está vostede nun posto onde terá esa posibilidade e esa capacidade. Chega vostede á presidencia do CES, co cartel de ser un home de partido, un home do PP, e non é o mellor punto de partida, máis debemos recoñecer que o seu predecesor tamén chegou ao CES con ese cartel e despois demostrou un gran respecto pola institución, pola normativa que o regula, polos seus usos e costumes e polo que representa ou polo que deberá representar, que basicamente é independencia, pluralismo e rigor.

Asegúrolle que temos como sociedade, como país, moita falta de institucións que respondan a estas características, independencia, pluralismo e rigor e por este motivo agardamos e desexamos que saiba vostede está á altura do organismo que preside e estas expectativas. Porque hai moito tempo que a acción do Goberno da Xunta confúndese totalmente cos intereses particulares do Partido Popular. Dá igual que falemos do vergoñento control sobre a radio e televisión de Galicia, dá igual que falemos da súa produción normativa, como a famosa lei de beneficios, ou que falemos dos plans sectoriais de industria, que parecen máis un catálogo electoral que outra cousa, ou que falemos das leis de acompañamento que se tramitan todos os anos neste Parlamento, que afectan a multitude de aspectos que deberan ser obxecto non só dun debate de vagar, senón tamén dun debate ben informado, para o que a participación do CES serían en moitos casos fundamental.

A propaganda do partido do Goberno asolaga, absolutamente, todo e non respecta, absolutamente, nada nin sequera institucións como o Tribunal Superior de Xustiza de Galicia, algo de continuas críticas por facer o seu traballo, organismos consultivos como o caso do Consello da Cultura de Galicia, ou recentemente algo tamén de críticas totalmente desmesuradas e inxustificadas, e todo por atreverse a facer o que lles corresponde, que é emitir opinión.

O mesmo pasa con organismos de control como o Consello de Contas, que cando cuestiona as actuacións da Xunta de Galiza, tamén ten sido obxecto de comentarios nesta Cámara poñendo en cuestión nada máis e nada menos que o seu rigor, vímolo por exemplo, cando cuestiona a oportunidade da realización de obras públicas a través do

sistema denominado de colaboración público-privada, no caso das autovías ou do Hospital Álvaro Cunqueiro, mais tamén cando pon en cuestión a suficiencia financeira do actual sistema de financiamento autonómico. Por non falar de que as súas recomendacións son sistematicamente ignoradas.

Neste escenario de imposición dun discurso e dun pensamento único por parte do Goberno galego é fundamental que as institucións de asesoramento e control poidan realizar o seu traballo sen censuras nin intromisións. Foi moi importante indo a estes exemplos que citei o ditame sobre a lei de beneficios. Foi moi importante para a sociedade galega e para o debate público o feito de que una institución como o CES puxese negro sobre branco que hai que protexer aos sectores produtivos con presenza no territorio anterior a aparición dos novos proxectos enerxéticos que tanto a atención mediática absorben, que hai que protexer a produción alimentar, que hai que realizar análises de impacto socioeconómico destes grandes proxectos enerxéticos, industriais ou mineiros, e que hai que atender ao saldo neto de creación de emprego. Ou que a Xunta deberá constituír unha empresa pública de enerxía que comece por facerse cargo das concesións hidroeléctricas que vaian caducando e concentrando a participación pública en proxectos de xeración.

Esa capacidade ou do CES para incorporar ao debate público diferentes sensibilidades, mais sempre desde o punto de vista do coñecemento e do rigor técnico e académico, debería ser, entendemos nós, mellor aproveitada. Por exemplo, sería moi oportuno e moi beneficiosa a súa participación na elaboración dos plans sectoriais para a automoción e para o naval, cousa que desde o BNG animamos a que faga. Coido que ninguén poñerá en dúbida que se dean achegas de gran valor que enriquecerían moito os actuais borradores, que, como dixen, parecen máis un catálogo das actuais medidas gobernativas sen calquera ambición estratéxica.

O que non ten sentido para nós é que desde a Consellería de Economía e Industria se dea traslado do borrador aos sindicatos e a patronal, por fóra dos canais institucionais, e non se aproveite o CES para realizar esa posta en común e para recoller as achegas que se estimen pertinentes por parte de todas as entidades representadas no organismo. Non sei que opina vostede desta posibilidade.

E, sería moi importante tamén, e por cambiar de ámbito, que as conclusións desta xornada que facía referencia antes, que realizaron recentemente sobre adiccións que afectan á mocidade, non estean condicionadas ou intervidas pola Consellería de Educación nin pola Consellería de Sanidade. Digo isto porque estaría ben que esas conclusións desta xornada recolleran algunha demanda das familias, como o que se implanten protocolos de detección e prevención nos centros de ensino, que non existen, ou que recollen tamén demandas dos especialistas en adición, dos centros que hoxe en día prestan ese servizo e que veñen demandando desde hai moito tempo a súa integración no servizo público de saúde. Estará de acordo comigo en que o feito de que o CES recollera esas demandas sería moi importante para avanzar e para dar solucións a un problema que non deixa de aumentar. Nós desde logo agardamos impacientes por esas conclusións.

Pola miña parte remato insistindo na necesidade de que o CES sexa unha institución independente, plural e rigorosa e na importancia dos seus informes e ditames preceptivos, feitos a solicitude da Xunta, mais tamén de todos aqueles que se fagan por propia iniciativa e que desde o BNG lles animamos a realizar.

Máis nada e obrigado.

O presidente en funcións da Comisión (señor Trenor López): Moitísimas grazas, señor Fernández.

E agora a quenda do Grupo Parlamentario Popular ten a palabra a señora Pérez López.

A señora Pérez López (P): Moitas grazas, presidente.

Bo día, señor Pérez.

Dende o Grupo Parlamentario Popular queremos unirnos esa solidariedade que vostede amosou ao iniciar a súa intervención cos nosos veciños de Valencia e cos nosos veciños de Castela-A Mancha e Andalucía, polos tremendos momentos que están vivindo a consecuencia desa catástrofe natural, e mandarlles desde aquí todo o noso cariño, o noso respecto aos falecidos e o noso cariño a todas as familias.

E dito isto eu quería darlle a benvida á Comisión de Orzamentos, é dicirlle que para o Grupo Parlamentario do Partido Popular o Consello Económico e Social de Galicia é unha institución clave no desenvolvemento da nosa comunidade. Cando falo de comunidade falo de toda a comunidade: Ourense, Lugo, Ourense, A Coruña, reitero, de todas as provincias galegas, porque o seu papel vai moito máis alá de ser un órgano consultivo e actúa como unha verdadeira fonte como unha verdadeira ponte entre os diferentes sectores que conforman a sociedade galega.

E a pregunta que estou segura que se farán moito cidadáns galegos que nos están escoitando é ¿porque é tan importante o CES para Galicia? Porque, ademais, de ser un motor de cohesión social, un espazo de diálogo onde os diferentes axentes locais poden debater desde as súas perspectivas, aporta un valor engadido ao Goberno galego a través dos seus estudos e recomendacións, e aportalle ao Goberno galego unha base sólida e obxectiva para a toma de decisións. Consideracións, sobre as que o Goberno galego que preside o presidente Rueda, posteriormente implementa políticas que responden así aos verdadeiros problemas dos cidadáns e as verdadeiras aspiracións de Galicia.

Eu, vaime permitir, antes de entrar no fondo, que lle conteste á señora Igrexas. Eu sinto que o señor Alfonzo, dalgunha forma puxésese en cuestión a independencia da súa persoa, á fronte do CES, cando o CES ten totalmente independencia para actuar. E gustaríame dicirlle á señora Iglesias que colaboración institucional aos proxectos estratéxicos por parte do Goberno galego, toda, señora Iglesias, non hai ningunha dúbida por moito que

queira retorceu o Partido Socialista. Eu pregúntolle: ¿hai a mesma implicación con eses proxectos estratéxicos por parte do Goberno estatal? Non a nai. O presidente Rueda hai un mes que se reuniu co señor Sánchez, a segunda vez que se reúne, a segunda vez que seguen 18.000 millóns de euros para os pertes industriais galegos sen mobilizar por parte do señor Sánchez. E así van seguir sen trasladar ás comunidades autónomas. Polo tanto, colaboración institucional por parte do Goberno galego a eses proxectos empresariais, todos, porque sen empresas non hai emprego, a ver se lles entrar na cabeza. Teño dúbidas, máis ben non teño dúbidas, non existe ningunha colaboración con eses proxectos por parte do Goberno estatal.

E a forma de fortalecer o núcleo da sanidade pública é con médicos non hai outra forma de fortalecelo. Datos do ministerio, faltan 4.500 médicos en toda España de atención primaria e pediatras. ¿Quen ten que mover ficha? o Partido Socialista, o Goberno estatal. Movan ficha. Galicia está facendo o que pode facer dentro das súas posibilidades.

Señor Pérez, desculpe, vólvome centrar agora na comparecencia e retomo e dicíalle que claro que valoramos profundamente desde este grupo parlamentario é que este órgano independente incorpora as voces de sindicatos, empresarios e outros actores sociais e que permite que o Goberno galego teña unha visión completa e equilibrada da realidade galega.

E, ¿que conleva isto? que as políticas públicas que xorde deses estudos, deses informes e desas recomendacións non son só políticas técnicas, tamén son políticas humanas e axustadas ao que a cidadanía galega precisa. E así o Goberno galego asegura que as solucións a esas políticas, en vez de ser impostas, como se fai desde outros gobernos, sexan o reflexo da realidade e do consenso. Eu quero facer fincapé neses estudos e nesa as recomendacións que ten avanzado o CES e que teñen moito valor para o Goberno galego. Voume remitir as memorias anuais para dicirlle ao señor Alfonzo que mente, cando di que o Partido Popular ignora as recomendacións do Consello Económico e Social de Galicia.

Falemos do mercado laboral, por exemplo, a súa institución analizaba que a evolución da economía ten efectos no mercado de traballo. Di o propio CES que en liñas xerais o mercado de traballo galego presenta un bo momento en Galicia. E é certo, a taxa de paro está case tres puntos por debaixo da media estatal. Melloramos tamén a taxa de paro da mocidade e melloramos tamén a taxa de paro nas mulleres, colectivos que teñen moitas dificultades para a súa inserción laboral. Pero manifesta o CES que é preciso seguir incrementando e seguir dedicando esforzos para manterse nesa senda de crecemento e para a mellora da calidade do emprego. E recomenda realizar accións dirixidas, por exemplo, a promoción do investimento e que dinamicen ao mesmo tempo a actividade produtiva. E a min se me vén á memoria, porque falou a señora Iglesias da inseguridade xurídica, intentando darlle unha patada o balón e que caera no tellado da Xunta. Se me vén á memoria o acontecido coa lei de ordenación do litoral de Galicia, pero poderiamos falar de moitísimos máis casos.

Se me vén á memoria o que tivo que loitar e os recursos dos galegos que tivemos que gastar chegando a ir ao Tribunal Constitucional para poder garantir a sustentabilidade e regular a organización, os usos e as actividades no noso espazo marítimo terrestre, para que a nosa industria, a cadea mar-industria, tan importante para Galicia, puidese seguir traballando e operando con seguridade xurídica.

E, se me véñen á cabeza despois de oír a señora Igrexas, todos eses atrancos que o Goberno do Estado nos puxo as galegas e aos galegos, porque investimento, que vostede pide investimento, e seguridade xurídica teñen que ir da man, e o Goberno galego está a atender as reclamacións do CES, teno claro, pero é necesario tamén que as atendan o Goberno estatal, porque a día de hoxe o principal problema que teñen as empresas para investir no noso país é a falta de seguridade xurídica que hai a nivel estatal. E non o estou inventando, é isto é de fai catro días: «La inseguridad jurídica en España, un mal endémico que limita la inversión y el crecimiento. ».

Entón, cando lle din as patadas ao balón teñen que saber cara a onde dirixe esa patada. E os informes do CES tampouco identifican so os problemas, senón que ofrecen en moitos casos alternativas prácticas para resolvelos. Podo seguir. No ámbito laboral, as súas análises axudaron á Xunta de Galicia a crear programas de empregos eficaces e eficientes dirixidos a sectores o maior necesidades de inserción.

Na memoria anual do CES facían fincapé no feito de que a pirámide de poboación galega mostra un estreitamento entre os tramos de idade entre 29 e 30 anos demasiado pronunciaba, e considerábanse urxentes, vostedes adoptar medidas dirixidas a atraer e reter poboación nesas idades, especialmente mediante medidas de fomento do emprego. E a Xunta tomou nota e a Xunta adoptou medidas. Podemos falar da estratexia Galicia Retorna, que ten 450 millóns de euros e orientados a facilitar o regreso de 30.000 galegos ata o ano,2026. Nesa estratexia está integrado ao programa Retorna cualifica emprego, axudas para emprendemento ou proxectos de retorno, ou as becas BEME, e para persoas de menos de 40 anos con algún vínculo con Galicia, para cursar un máster en calquera das tres universidades galegas coa intención de que esa mocidade despois en Galicia.

Pero, poderiamos falar do rural. O CEI recoñecía tamén un incremento na superficie agraria útil en Galicia, aínda por debaixo e certa un pouco da media estatal. Pedía intensificar e reforzar as medidas que permitirán incrementar a base territorial das explotacións. O Goberno galego tivo claro que Galicia non podía permitir perder competitividade nese sector e aprobou a lei de recuperación da terra agraria, que empezaremos a ver os resultados moi pronto.

Pero podemos falar do emprego xuvenil, que tamén saíu aquí, o CES indicaba que había un incremento por enriba da media das afiliacións da ocupación das persoas menores de 30 anos, xunto cunha diminución da taxa de paro, se é certo ,que indican unha mellora no emprego xuvenil en Galicia e, aínda así, a súa institución solicitaba aos poderes públicos que se seguisen dedicando esforzos para continuar nesa senda para mellorar a empregabilidade da mocidade.

E e para o ano 2025, o Goberno galego responde a esa recomendación con varias medidas, pero a min gustaríame resaltar aquí nesta comisión a posta en marcha da estratexia galega, mocidade activa dotada con 25 millóns de euros para o 2025.

Podemos falar de vivenda. Vostedes fixeron unha análise do esforzo financeiro que unha persoa asalariada ten que realizar para facer fronte ás obrigas cunha entidade financeira en relación á hipoteca dunha vivenda e urxiron ás administracións a fomentar a construción de vivendas a prezos asumibles. E a día de hoxe o Goberno galego ten en marcha a vivendas de promoción pública en Navia e Xuxan repartidas por toda a xeografía galega. Na miña cidade en Ourense, neste momento están en licitación 64 vivendas de promoción pública.

E, por outro lado, nunha Galicia que avanza cara á sustentabilidade tamén se nomeou aquí o CES é fundamental e foi fundamental para orientar políticas que respecten o medio ambiente, alineándose con eses obxectivos de sustentabilidade que a Xunta de Galicia ten tamén xa asumidos. Eu remato xa presidente, que me vai a chamar. E quería, dicindo que os informes e as recomendacións do Consello Económico e Social, ademais de beneficiar ao Goberno galego, dende o Grupo Parlamentario Popular cremos que benefician a toda a sociedade galega, reitero, a toda a sociedade galega. E, polo tanto, no nome do noso grupo, do Grupo Popular, hoxe o único que podemos e darlles as grazas polo seu asesoramento, felicitalo porque cumpre o seu primeiro ano á fronte do CES e desexarlle o mellor dos éxitos no futuro.

Máis nada e moitas grazas.

O presidente en funcións da Comisión (señor Trenor López): Moitísimas gracias, señora Pérez. Ten agora vostede señor Pérez tamén a palabra para xa rematar esta comparecencia.

O presidente do Consello Económico e Social (Manuel Pérez Álvarez): Debo comezar agradecendo o ton de todos vostedes. Logo vou tentar coa brevidade posible, respostar algúns dos puntos, ao mellor non a todos.

Con respecto á intervención do señor portavoz do Grupo Mixto, teño que dicirlle en primeiro lugar, que non hai ningunha solicitude, que o contido do traballo do CES marco, a súa lei, que fala de ditames sobre proxectos de lei e regulamentos de contida no socioeconómico. E, en terceiro lugar, que o ámbito de cara aos ditames ou opinións que poidamos facer vén marcado pola Comisión Permanente, e ninguén ningún grupo na comisión permanente se manifestou sobre o tema que vostede puxo sobre o papel.

A señora Iglesias, portavoz do Grupo Socialista, evidentemente, coincidimos vostede e eu penso que non podía ser outra maneira, en que o CES ten que ser un foro de diálogo, tan é foro do diálogo como que do diálogo pode chegarse aos acordos e os acordos no CES teñen sido, —dicía antes aos repito agora, para que quede ben claro,— por

unanimidade ou senón por unha ampla maioría. O CES tense preocupado enormemente polas cuestións da miña exposición, dos traballos que fixemos polo papel da política social, ou, se se quere, pola cuestión vencellada ao Estado de benestar. Un tema importante, a cuestión da saúde mental, pero ao lado dese tema, a sustentabilidade das pensións, ou calquera outra cuestión que afecte a vencellados á educación, o baleirado poboacional, a evolución da sociedade, a continuidade ou o peche de establecementos de pequenas empresas por falta de continuador, son todos eles problemas que veu abordando que penso que seguirá abordando, pero sempre do contido marcado pola Comisión Permanente, que é a que determina, salvo as remisións, os envíos que nos faga o Goberno da Xunta, é a que marca o contido de ditames e de opinións.

E, señor Fernández, representante do BNG, primeiro debo felicitalo pola súa boa memoria e agradecerlle, ademais, que tivera no recordo as miñas palabras no momento da toma de posesión. Evidentemente, o meu punto de partida foi sempre aquí e tamén na miña vida profesional, eu tiven enorme colaboración dende o meu posto de traballo de inspector de traballo con sindicatos de diverso tipo, porque optei sempre pola profesionalidade, e a profesionalidade quere dicir o sometemento a legalidade, para dicirlle ao empresario ao mellor no seu caso sancionalo ou para dicirlle ao traballador neste caso non tes razón, isto non procede. Ou cando algún sindicato, eu non lle digo vencellado a que formación política me dixo: e que che parece, se iamos a unha folga, eu tiven a honra de dicirlles se ides a unha folga o que facedes é un favor á empresa porque estádelles aforrando os custos que deriva dos que deriva un para a empresa, un ERE. Viñeron a agradecermo, por certo ou a dicirme grazas.

Falaba vostede de independencia, de pluralismo e de rigor. Eu dixen tamén no momento da toma de posesión —coido que foi unha declaración xusto o día anterior— que o CES non tiña que ser un instrumento laudatorios do Goberno, pero engadín tampouco un lugar polo enfrontamento para a pelexa política, o CES se quere ter credibilidade, ten que manter eses principios aos que vostede dicía, dos que vostede falaba, independencia, pluralismo e rigor. Ten que ser legalista no mellor dos sentidos, non ... desa atadura a letra, senón tamén buscando o espírito da lei. Pero, en todo caso, o CES para ser crible ten que facer as cousas con rigor e con seriedade, e os seus límites están marcados pola lei, cando se modifique a lei, cando outros teñan unha maioría suficiente para modificar a lei, poderán facer outras cousas. Mentres tanto, o meu criterio é que temos, que ser independentes, ser plurais no sentido de escoitar a todas as partes e operar con rigor.

Paréceme que o recoñecemento do valor dos informes está acondicionado precisamente pola credibilidade que lle poidamos nós dar. Neste sentido, podería recordarlle que na presentación, a proposta do Foro Económico sobre o financiamento autonómico se recoñecía claramente que non estamos tan mal, pero podemos mellorar, podemos non, debemos mellorar o propio criterio que se mantivo, o mesmo criterio no caso do Foro fieito en materia enerxética.

Xa Remato, señor presidente, recoñecendo e agradecendo a portavoz do Grupo Popular o recoñecemento da importancia dos informes e dos ditames do CES. E, caminante no

hay camino, se hace camino al andar. Ben, eu penso que son pasos os que se van dando recollendo as sensibilidades da sociedade a través do pluralismo que representa. E non me resisto a rematar sen dicir que dende o 11 de febreiro de 2022 instalouse, antes da miña chegada, un sistema para medir os accesos á nosa páxina web. Isto é eu demostrativo do recoñecemento da validez ou da serie de datos informes do CES. Non trouxen eu esa seriedade existía xa antes, por suposto. E as visualizacións e descargas dos nosos.., memoria, cuadernos, podo comunicarlle con certa satisfacción que levamos 77.455 visualizacións externas dos nosos documentos.

Remato xa, señor presidente, reitero o meu agradecemento ao bon ton de todos vostedes, ton ao que estamos acostumbrados no CES, en pleno ou en comisión, mesmo cando discrepamos.

Moitas grazas.

O presidente en funcións da Comisión (señor Trenor López): Moitísimas grazas, señor Pérez, presidente do Consello Económico e Social. Grazas pola súa comparecencia. Foi un pracer, coma sempre, volver a velo e non fai falta que lle diga que esta será sempre a súa casa.

Sen máis suspendemos a sesión ata as catro da tarde na que está prevista a comparecencia do director xeral da CRTVG.

Grazas.

Suspéndese a sesión ás 13.30 horas.